

ԽԱՐԻԲԱԿ

ՅԵՐԱՅՈՒՅՆ
ՇՈՑԱՊՈՒՅՅՆ

Գինն է 10 կ. Գաւառներում 12 կ. 1911, Շաբաթ, ՆՈՅԵՄԵՐԻ 19-ին. Թիֆլիս. №47.
ԿԱՌՈՂԻԿ. ԸՆՏ. ԽՆԴԻՐ ԵՒ «ՄՇԱԿԻ» ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆԸ

—Послушай Համբարձում, մենք կաթողիկոսական հարցի մէջ ինչ դիրք բռնենք. չէ որ մեր թեկնածուներից և ոչ մինը մի բան չէ:

—Հասկանալի է, թէ ինչ դիրք պիտի բռնենք, որ կողմը ծանր է՝ այն կողմն էլ պիտի բռնենք, բացի այս՝ հարուստներն ու գիտակիցները ճշմարիտ կողմը բռնեն, մենք էլ այն կողմը պիտի պաշտպանենք:

... Ուրիմն Օրմանեան:

—Հաւարիս թէ... Օրմանեան...

ՇԱՐՈՒՆԱԿԻՈՒՄ Է ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

1911 թ.

VI

ԽԱՏԱԲԱԼԱ

VI

Տարի

Տարի

Նրգիծարանական-սատիրական պատկերազարդ շաբաթաթերթի

ԼՈՅՍ Է ՏԵՍՆՈՒՄ ԱՄԵՆ ՇԱԲԱՔ ԱՆԽԱՓԱՆ

Պաշտոնական օրդան պետական, ազգային, հասարակական և օտարազգի բոլոր մեծ և փոքր, յայտնի և անյայտ, պիտանի և անպիտան, փրկիչ և զլիփիչ, անկեղծ և կեղծազոր գործիչ-կորզիչների և խայտառակիչների:

Անհրաժեշտ բերք բոլոր բնօճիֆների համար

«ԽԱՔԱԲԱԼԱ» շաբաթին ծիծաղեցնում է, շաբաթին էլ ցաւեցնում, բայց ոչ ոքի հետ ոչ բարեկամ է և ոչ թշնամի: Խմբագրին կարելի է տեսնել, երբ քեֆերդ ուզի: Հասցէն՝ Тифлисы, редакция „ХАТАБАЛА“:

Արտասահմանից՝ Tiflis Caucas Redaction «Khatabala»

Խմբագիր-հրատարակիչ՝ Աստ. Նրիցեան

«ԽԱՔԱԲԱԼԱ»-Ի ՌԵԿԼԱՄԱՆԻՆԵՐ

Բ Ա Ք Ա Բ Ա Լ Ա

Տարեկան	5 ռ.
Կէս տարին	3 »
Նրբե ամիսը	1 » 50 կ
Ամիսը	— 50 »
Թիֆլիսում տարեկան	4 » —

Մեր թերթի բաժանորդներին «Սուրհանդակ» ամենօրեայ թերթը ուղարկում ենք պակաս վճարով:

100 տարով բաժանորդագրել ցանկացողին 75 % զեղծ:

Ձրի կարգացողներին պէտք է նկարենք զլիսվայր:

«ԽԱՔԱԲԱԼԱ»-Ի ՕՐԱՑՈՑԵՐ

1911 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 30 օր

19

Суббота ԶԱՐԱՔ Ծաղատո

20 (Կեր.) Տօն սրբոյն ուստրոգին կուարինի, որ ի երես իւր կուար քսեալ քաջարար գանակոծ արեանց զԱնդրէկին, զԱրամովին և զայլոց: Տամ գնա յերկաթէ պատրաստեալ ժանդոտած մեղալ և առաջարկեմ տանել գնա վասն մեղամարտութեան գնեալ Գլղանդոյն հանձարեղի:

21 (Բ. շ.) Յիշատակ մեռելոց Հաւարարի թատրոնի, որ յայնմ ամիս հանգեալ ի Տէր: Աստուած հոգին նրա լուսաւորեցէ երեքարեկան լուսով:

22 (Գ. շ.) Տօն անսուրբ մագործաց թիֆլիսու, որք առկային ուսցրաւայի գայնալիս նշանակութիւն տան, որպէս ժամանակիս շիկաներ աղջկունք ծնողաց իւրեանց

23 (Գ. շ.) Պաս է կեր ուրբան կամիս մեղէն, իւղեղէն և ձկնեղէն, միայն թէ պաս պահիր, քանզի եթէ այդպէս ոչ անեսցես, աչքերդ ի ծոծրակին քո կլանիցի:

24 (Կ. շ.) Անւանակոչութիւն հայա-վրացի Ջարարի անմեղի, որ յետ խոշոր յայտարարութեանց նորակազմ ընկերութիւնն նորա ննջեաց յաւիտեանական քնով:

25 (ուրբ.) Պաս է. ով ցանկայ կարէ բօխկեր ուտել, վասն այդօրիկ պարտէ դիմել խմբագրութեան «Ընկերի»-ի:

Ասադ. տօմար. և օրացոյցագէտ
Փարեմուզ

ԲԱՂԻԱԾԲՆԵՐ

Գասպար աղա կալատուզովի օրագիրներից

Թոյլատրեցաւ պ. Սամսոն Յարութիւնեանին կոչել հաջի, վասն զի երուսաղեմի պատգամաւոր է:

Հրաման տրեցաւ Հաջի Համբարձում Առաքելովին Սամսոնի հաջիութեան համար քիչ նեղանալ:

Ռուբէն Խան-Ազադին օրհնութեան գիր ուղարկեց, կոչելով նրան Մաշադի Ռուբէն Խան-Ազատ օլլի-եանց:

Մարկոս Գոլուխանեանցին յոյժ ցաւակցութեան գիր մի ուղարկել, որ մխիթարեցէ, զի չեղաւ պատգամաւոր, որ խիստ կուզէր:

Տիկին Զարէլին ուղարկեցաւ օրհնութեան գիր և կոնդակ և պատւիրեցաւ զբամատիկական ընկերութեան տալ նրան կենսաթոշակ զտարիս 6000 ըուրլիս ի Սաոցեալ ովկիանոսէն:

ԱԶԳԻ

Երկուշաբթի, ամսիս 21-ին ՏԻՎԻՆ ԶԱՅԷԼԻ

30 ամսայ յօրեւանն է կը խնդրենք և կը պատւիրենք մեր բոլոր Սաթարալիստներին այդ օրը Արտիստական թատրոնում ներկայ գտնելի, լաւ ծափահարեք և եթէ կարելի է մի քանի դիւթին էլ «Սաթարալիստ» խաղարկութեան տոմսեր մատուցել տաղանդաւոր և միակ բարեխիղճ յօրեւարուհուն:

ՄԻՐ ԱՆՆԳԻԿԱՏՆԻՐԸ

Տեսնում իք էլի ձիր սակութար աչքով, վուր ամեն մի պարտիա իրա կաթղկոսացուն ունէ, ու ուզում է, վուր իրանց մարթուն նրնդրիլ տան էջմիաձնի թախտի վրէն:

Հստուր վրէն դուք իմ փեքրիւր գիշեր:

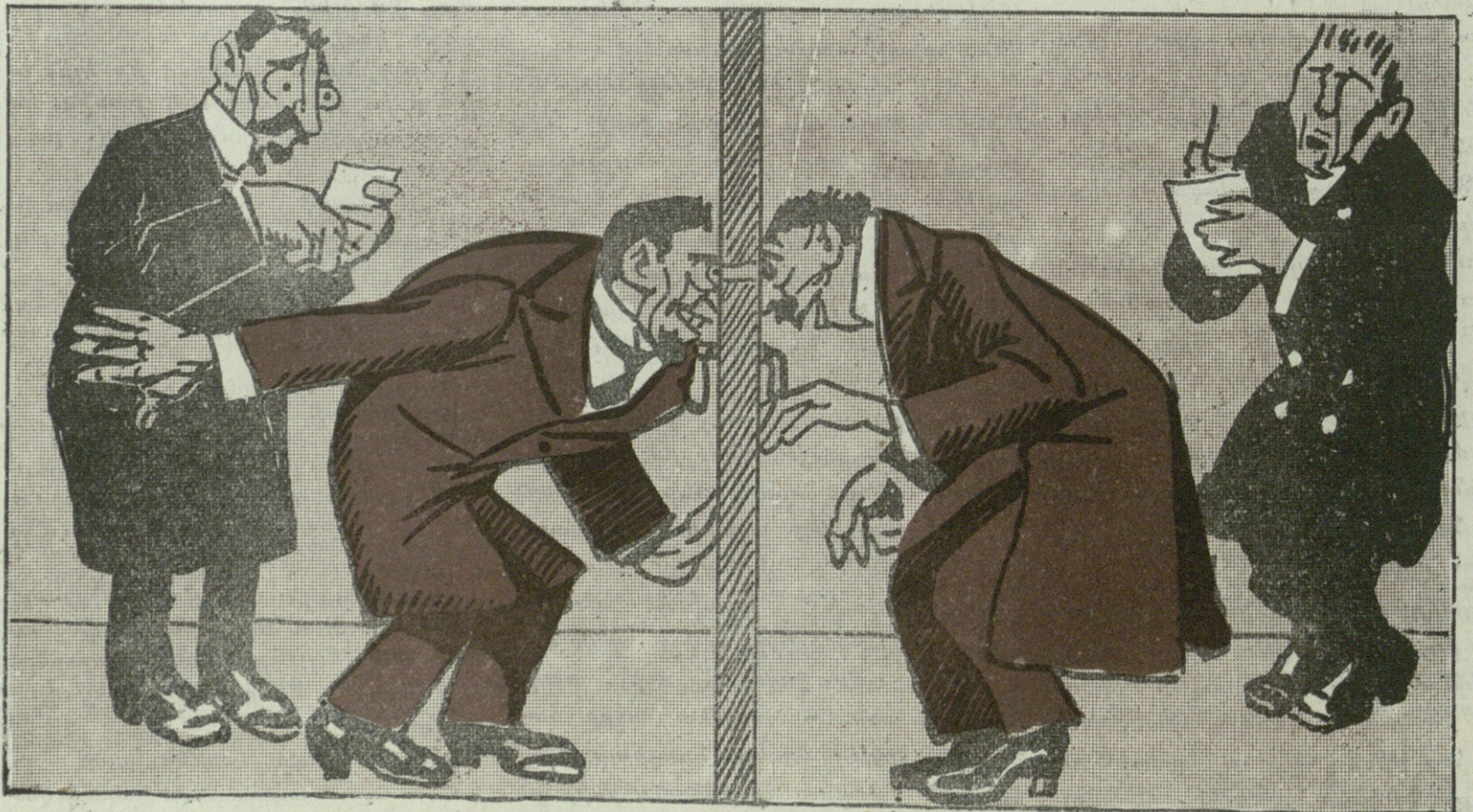
Հեղինակ — Բաց ծիծաղ... ծծիչ տակը... այնտեղ խալ կայ—ես
դիտի տառաձեռնով դուրս կարեմ, այ անգլամ:

ՀԱՆԴԻՍԱՏԵՍ

—Տո՛ւ, ի՞նչ անբողբոջավորի և վայրենի մարդիկ են հայերը.
Վախենք այստեղից:

(Այս վայրենի պիէսը մամուլի որոշ օրգաններ գովելի արժանացրին):

ՏԵՍԱԿԻՏՆԵՐԻ ՆՄԱՆՈՒԹԻՒՆ

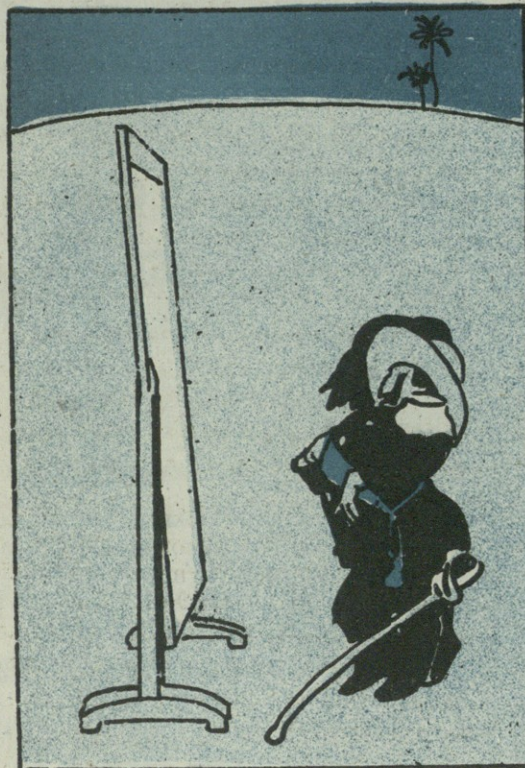
Մատնիչ.—Գրեցէք—անկիւնումը ուղարկի պա-
հետ—թուղ տաս: Սենեակի կէտը լիքն է անլիզալ
զրականութեամբ: Երեք չարս հոգիներ ինչ որ տպում
են. բոլորն էլ այլազգիներ են:

Մատնիչ.—Գրեցէք.—ստորճանակների մի մեծ
պաննատ, յատակի վրայ ուղարկի, սեղանի տակ ու-
ժանակի բանկաներ. պատերը պատաստած են անլիզալ
զրականութեամբ:

ՊՐԷՍՊԵԿՏԻԻ ՕՐԷՆՔՆԵՐ

(Իտալացին պատերազմից առաջ և...)

ՅԵՐԱՅԵՅՅԱՆ
ՇՈՅՒՄՈՒՄՅՅՆ

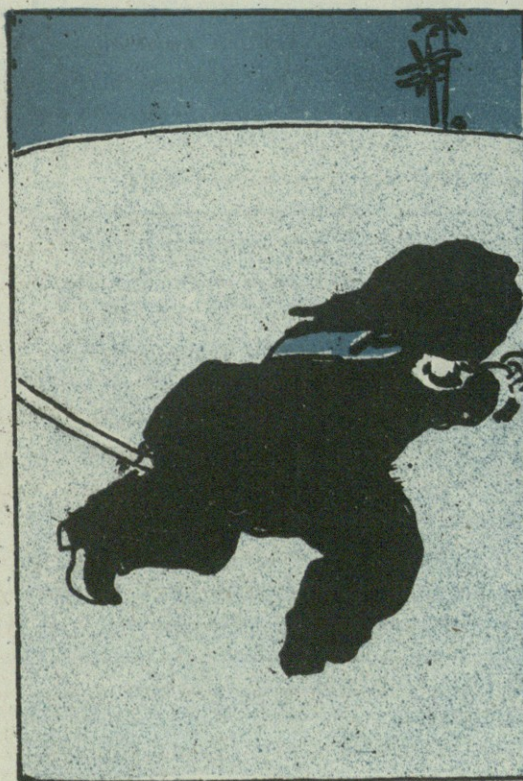
Ես պատրաստ եմ!

Ո՛ր ինչ յաղթող տեսք ունեմ!

Յառաջ!

Որտեղ է թշնամին!

Հը—ահա կարծես թէ երևում է... այնտեղ

.....
.....
.....

զվարդուց: Առայժմ ի «Հովիտի» գրէ յանցից անցելոց ի հնունն, այլ մենք սպասեմք ի նմանէ բանք յանցից նորագոյնս գրել քանզի լեւալ եմք, զի նա փաստ բազումք ունի ժողովեալ ի ժամանակի քաղաքադիրութեանն իւր յԱխալցխա: Թէ որպէս կազմակերպեցաւ «տաք գլխութիւնն» ի կաւկազ, այդ էին զբղիչքն, զբարեհայեաց վերաբերումն բարեխնամ կառավարութեանն ինչ-ինչ պաշտօնէից, և այլն և այլն, բազում և այլն... Մենք վստահ եմք, զի անաշու և զբեղմնաւոր գրիչն նորա (որքան և ժանգոտեալ իցէ), պատմութիւնն նորագոյն անցից տայ ճշգրիտ պատկերօք և լուսաբանութեամբ, որպէս աւանդ և օրինակ ազգայ սերնդոց, զի հետ այսու՝ զգուշացին, գատարկ քամի ոչ մտցէ պինչս նոցա և զամենայն ինչ խոհեմութեամբ և խելահասութեամբ արասցեն: զԹորհուրդ մի տամ զարժանապատիւ հայրն—զքիչմի թիւածութեանէն և քիչմի տէրտէրականութենէն խուսափիլ ի մէջ գրեածոցն իւր... Ախ, եթէ զընդդիվ Արեղայս լինէր կաթողիկոս, զհայր Եղիշէն ի Բագլայ, զհայր Մեսրոպըն Մելեան ի Բաթումայ, զհայր Էմմանուէլ Նազարեանն ի Մոսկուայէն ժողովէի Էլմիածին, կազմէի յանձնաժողով մի, տալով նոցա օգնական և քարտուղար զկրակի կտորն Գիւտ քահանայ Աղանեան և բարեկարգութեան քահանայակոն դասուն յանձնէի դոցա. ես զը համոզած եմ, զի ի մէջ կարճ ժամանակի քահանայական դասն հայոց հանէին զծիծաղելի ըզողորմելի և զխղճալի վիճակէն և զնէին ի վերայ բարձրութեանն իւրում կոչման, եթէ միայն այդմ չորեքն տէրտէրքն նման չորից տէքերականանց՝ զբարիչէին իւրար զհետ... Զօրհնութիւնն Գրիգորիսի Արժրուհույ, զԲաքիսուհ, զՂազարոսն, Աղայեան եղիցի ի վերայ հօրն Գեղամեան-ամէն:

(Շարունակելի)
Ճնդրիկ Արեղայ:

ՆԱՄԱԿ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ

Գասպար Աղայ,

Ձեր առաջնութեամբ իմ պաշտօնի անունը թաւադիրաւ է դուս էկի. արա իս գանա էնթաւուր աղմորթիլիմ, վուր էնդանց էդպէս շալդ փախչէի՝ մէ խուսկ էր, ասի, թէ վուր դուք ուշուցնիլը պիտի տաք, մէ գուրա ուշուցն իմ բերի հիդս, ամա տեհայ, վուր պաշտօնի խալիք, կոնցիստօրի ստօրօժ Գետօյին պահ տւի էն գուրէն, ամա թէ վուր ուշուցնիլը պիտի տաք, կէհամ ու կուրբերիմ էն գուրէն, իժում տեհնիլը ով աւելի լու է ուշուցն տալիս: Վիրը, վունց որ հրամանք էլ տէհաք իս դուս չէկայ և էն անիծած գուրէն էլ չիր մնացի, վուրով հետիվ էն աղազաղա պարունները կալիդօրում տեհիլ էին գուրէն ու գողացի, վուր Էլմիածնում բլիածէութիւն անին:

Սթղնախի պատեւավուր քաղքցի ու զէպուտատ Հ. Տէր-Աստաճատրեանց

Պարտքատէր

— Խնդրեմ, չմոռանաք, որ դուք ինձ պարտէք:
— Միամիտ եղէք, պարբոս չեմ մոռանալ, իսկ տալը կը դժարանամ:

Իպրոցում

Ուս.— Ինչից է առաջնում արևի խաւարումը:
Աշ.— Երբ օրը մթնում է:
Ուս.— Իսկ լուսնի խաւարումը:
Աշ.— Դա էլ, պարոն ուսուցիչ, երբ դիշերը մըթնում է:

Տան վարձ

— Գ. Ստեփան, վերջապէս երբ պիտի տաք սենեակի վարձը:
— Երկուշաբթի, չէ, երեքշաբթի չէ, չորեքշաբթի չէ, հինգշաբթի չէ, ուրբաթ չէ, շաբաթ չէ և կիրակի էլ չէ. իսկ նորանից յետոյ, երբ կուզէք համեցէք ստացէք:

ՅՕԳՈՒՏ ՅՈՒՇԱՐՁԱՆԻ

Գօրիսից պ. Լևոն Սաչատրեանցը ուղարկել է մեզ 9 ու 10 կողմի, որ հաւաքուի է իր ծանօթների շրջանում հանգուցեալ մանկավարժ և «Մեկու Հայաստան»-ի խմբագիր Պետրոս Սիմոնեանցի գերիզմանի վերայ յուշարձան կանգնեցնելու օգտին: Մենք այդ գումարը և ներատուներին անւանացուցակը կը յանձնենք «Հովիտի»-ի խմբագրութեան:

ՅՍՅԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ
МАГАЗИНЪ КОМПОЗИЦІЯ

Тифлисъ, Пушкинскіи пассаж № 8

ГРОМАДНАЯ ЭКОНОМІЯ ШВЕДСКАГО КОМПОЗИЦІОН. БЪЛЪЯ Носится не менѣе двухъ лѣтъ Постоянный большой выборъ свѣжаго товара ВОРОТНИКОВЪ, МАНИШЕКЪ И МАНЖЕТЪ По фабричнымъ цѣнамъ Передѣла въ любой фасонъ бевплатно

Продаются портняжныя принадлежности, как-то: пуговицы, подкладки, шѣль и впрочѣ. ИМѢТСЯ ТУТЪ-ЖЕ ГАЛАНТЕРЕЙНЫЙ ОТДѢЛЪ Остерегайтесь поддѣлокъ и подражаній Просимъ обратится только Пушкинскіи пассаж № 8 0—15 (о. д.) М. А. КАЛТАКЯНЪ

СПЕЦІАЛЬНАЯ МАСТЕРСКАЯ
ЗАГОТОВОКЪ
О. О. Агабабянца
Приемъ заказовъ всевозможн. заготовокъ
ПО УМѢРЕННЫМЪ ЦѢНАМЪ
Исполненіе къ сроку и аккуратно
Тифлисъ, Мухранская ул. № 4. 3—1

Первокл. ресторакъ
„АННОНА“
„Зданіе Артистическаго Общества“
Сод. Я. Т. Бондаренко Ежедневно отъ 2 час. до 5 час. пополудни и вечеромъ отъ 10 час. до 2-хъ час. ночи. играетъ вновь приглаш. итальянскій струнный оркестръ, съ пѣвнѣмъ, участіемъ пѣвиць—г-жи Сакко и Марія Оландезе и баритона Джелларо Оландезе, подъ управленіемъ САККО.
ЗАВТРАКИ, отъ 11 час. до 1 час. дня 80 к. Обѣды, отъ 1 час. до 5 час. пополудни: изъ 2-хъ блюдь—60, трехъ—90 к. и четырехъ—1 р. 20 к. Кухня Европейская и Азіятская; биллиарды. Имѣются кабинеты.
Получены Сибирскіе рябчики и устрицы.

ՍԱՊՈՆ «ԳԻՐԱՆԻՆ»
— Ս. ԲԱԼԼԷ ԵՒ ԸՆԿ. ՄՈՍԿՈՎ
Պահեստը Քիֆլիսում, Գալախինսկի պր.
— Պահանջեցէք ամենուրեք —
52—2

Ա Տ Ա Մ Ն Ա Բ Ո Յ Ժ

Մ. ՏԵՐ - ՄԻՆԱՍԵԱՆ

վերսկսել է հիւանդներին ընդունել, ատամների և բերանի խոռոչի վերաբ.: Տեխնիկ. աշխատանքների համար հրաւիրւած է արտասահմանից ատամնաբոյժ տեխնիկ, որը պատրաստում է ոսկէպատ ատամներ (couronnes), ոսկէշար ատամներ առանց կառուցողի (pièces), նաև ողջ ատամնաշարքեր (paits ou brisches), ամբողջ ատամների վրայ պտուտակաւոր ատամներ (Dent à pincout) և մայր աատմների վրայ ադամանդով բանիլ (Dent à diamantés): Ընդունելութիւնը՝ առ. ժամը 10—2, երեկ. ժամը 4—6, կիրակի օրերը ժամը 10—12-ը: Միխայլովսկի պր. № 43

100—29

ФАБРИКИ
АЭНФИАДЖИАНЦА
ПАПИРОСЫ
ИНТЕЛЛИГЕНТНЫЯ
ЦԵՆԱ
25 ՎՏ. 15 Կ.
10 Վ. 6 Կ. 100 Վ. 60 Կ.

ПАПИРОСЫ
ГОЛУБКА 10 ՎՏ.
3 ԿՈՍ.
ФАБРИКИ
АЭНФИАДЖИАНЦА

ПАПИРОСЫ
ЭКСТРА
15 ՎՏ.
6 ԿՈՍ.
ФАБРИКИ
АЭНФИАДЖИАНЦА

Կինը.—Ա՛խ, ինչո՞ւ ուշացրին ճաշը:

Մարդը.—Որովհետև մեր սովորական ճաշարանում չեմ պատւիրել:

Կինը.— Շատ իզուր: Ես ուրիշ տեղերի պատրաստած ճաշը չեմ կարող ուտել: Գնա այս բողէիս Армянский базарь, № 13, «Փլորու» ճաշարանը և շուտով պատւիրել, որ բերեն: Զարմանալի է, թէ ինչո՞ւ ուզում ես ինձ զրկելնրանց պատրաստած համեղ և մաքուր կերակուրներից:

Հիւանդը.—Պ. բժիշկ, ստամոքսս խանգարւած է, կերածս չեմ կարողանում մարսել:

Բժիշկը.—Ես քեզ խորհուրդ եմ տալիս յաճախել միմիայն «Փլորու» ճաշարանը, Армянский базарь, № 13, որտեղ ամենամաքուր և համեղ կերակուրներ են պատրաստում, մաքուր իւղով. մի շաբաթ յաճախելուց յետոյ, եկ ինձ մօտ: Այլապէս չեմ կարող ձեր ստամոքսին լսելքի բերել:

— Մաղամ Սան-Ժէն, ո՞ր էք շտապում:

— «Փլորու» ճաշարանը, ամսավճարի ժամանակն է, ուզում եմ վճարել, եթէ ոչ հաւանական է, որ դադարեցնեն և ես զրկւեմ այնտեղ պատրաստած համեղ և մաքուր ճաշից, նամանաւանդ, որ շատ էժան է, ամսական վճարում եմ ընդամենը 6 ր.:

— Ո՞րտեղ է այդ ճաշարանը, ես էլ կըզբւեմ:

— Армянский базарь, № 13, շատ ձեռնտու է ամսով ճաշողների համար:

— Օ՛, Միշա, ինչ համեղ ճաշ էր... ու՞՞ք քանի ժամանակ է այսպէս չէի կշտացել, մանաւանդ այս գարեջուրը բոլորովին թարմացրեց ոյժերս:

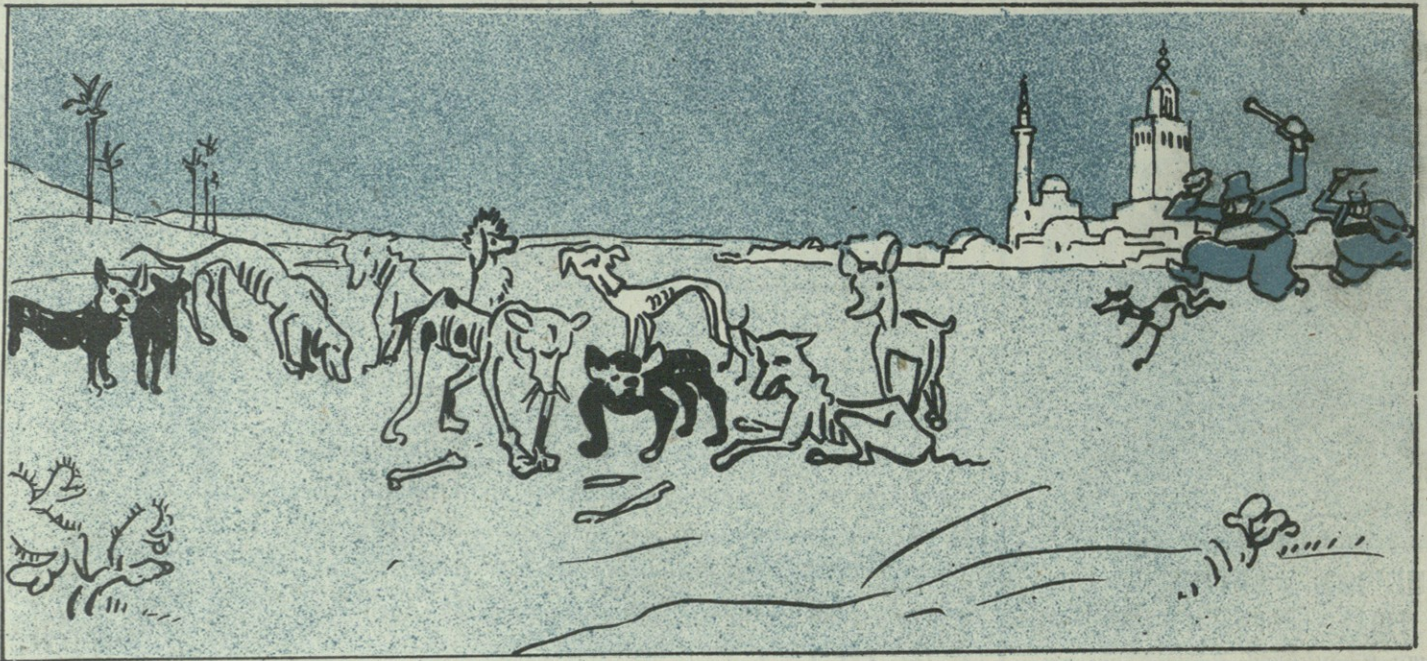
— Այո, ես վաղուց է, որ յաճախում եմ այստեղ: Լսի՛ր, չմոռանաս հասցէն՝ Армянский базарь, № 13, «Փլորու» ճաշարան:

— Դուք ինչ ուզում էք ասացէք, ես «Փլորու» ճաշարանից ձեռք չեմ վերցնի, և ինչո՞ւ պէտք է ձեռք վերցնեմ. երկու տեսակ կերակուրը 20 կ., գարեջրի շիշը 15 կող., թարմ և տաք պերճածիկը 5 կ. այդպէս էլ ամեն բան էժան: Սեղանները մաքուր և սպիտակ սփռոցով ծածկած, ծառաները քաղաքավարի, էլ ինչո՞ւ չըզմանք:

— Յառաջ, դէպի «Փլորու» ճաշարանը, Армянский базарь, № 13ը ուռն:

3—1

...Վերջերս թուրքերը հետևում են Կ. Պոլսի փողոցներում թափառող շներին.

...Վերջերս թուրքերին հետևում են Կ. Պոլսի խկական